

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2026

УДК 614.8; 614.84; 614.83; 623.26; 504.05; 504.06; 351.861; 623.45

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗ України, 2026. 611 с. Матеріали опубліковано українською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України. Розглянуто аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

У публікаціях висвітлено широкий спектр актуальних питань, що стосуються сучасних стратегій профілактики надзвичайних ситуацій, інноваційних методів гасіння пожеж та оптимізації управління оперативно-рятувальними підрозділами. Значну увагу приділено розробленню та впровадженню безпілотних систем, робототехніки, автоматичних систем безпеки, а також питанням радіаційного, хімічного захисту та протимінної діяльності. Автори аналізують екологічні аспекти техногенної безпеки, психологічні особливості роботи в екстремальних умовах та сучасні підходи до публічного управління у сфері цивільного захисту.

Матеріали призначені для інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічного складу, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

*Рекомендовано до друку засіданням
науково-інноваційного центру
Національного університету цивільного захисту України
(протокол № 30 від 30 березня 2026 року)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому
доступі комісією з питань роботи із службовою інформацією
у Національному університеті цивільного захисту України
(протокол № 3 від 18 березня 2026 року)*

ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНИХ ТА БЕЗПЕЧНИХ АЛГОРИТМІВ ПРОВЕДЕННЯ РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ ПРИ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОДАХ

Бондар Д.А., курсант, НУЦЗ України
НК – Остапов К.М., к.т.н., доцент, НУЦЗ України

Для визначення оптимальних та безпечних алгоритмів проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт (АРІНР) під час ліквідації наслідків дорожньо-транспортних пригод (ДТП) використовують інструкції для рятувальних служб – аварійні картки для конкретних моделей ТЗ, розміщені на Інтернет-ресурсах компаній виробників [1].

Аварійні картки – короткі інформаційні довідки, розроблені за єдиним європейським стандартом, які містять технічні дані для рятувальних служб щодо конструктивних особливостей транспортних засіб ТЗ: найменування марки, моделі, серії і період випуску, зображення зовнішнього вигляду, емблем та місць їх розміщення на кузові для ідентифікації ТЗ; схематичне розміщення: небезпечних елементів систем пасивної безпеки та паливної системи, високоміцних сталевих конструкцій для посилення кузова, блоку управління та АКБ тощо; рекомендовані точки різання та заборонені місця для встановлення домкратів під час проведення АРІНР; для моделей автомобілів з електричними (гібридними електричними) системами приводу додатково висвітлюється інформація щодо розміщення небезпечних елементів високовольтної системи, порядок іммобілізації та знеструмлення, особливості евакуації ТЗ.

Найбільш поширені в аварійних картках умовні позначення конструктивних елементів ТЗ, що призводять до ускладнення робіт з ліквідації наслідків ДТП та створюють додаткові джерела небезпеки для рятувальників та постраждалих, наведено на рис. 1.

 Елементи підсилення кузова	 Оптимальна лінія різання	 Оптимальна точка тиску	 Паливний бак
 Газогенератор	 Газовий амортизатор	 Газові балони	 Газовий балон
 Запобіжний клапан ГБО	 Запобіжний клапан	 АКБ напругою 12В	 Закритий плавкий запобіжник
 Елемент високовольтної системи	 Блок управління високовольтною системою	 Кабель/елемент високовольтної системи	 Кабель/елемент високовольтної системи
 Роз'єднувач високовольтної системи	 Високовольтний запобіжник	 Високовольтна АКБ	 Високовольтна АКБ

Рис. 1. Умовні позначення конструктивних елементів ТЗ в аварійних картках

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження Правил охорони праці в органах та підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій : Наказ ДСНС України від 28.01.2020 № 80. Київ, 2020.

Turanskii D., Ryzhchenko O. Civil protection in the state Emergency Service of Ukraine	141
Чудковський В.Л., Федоренко Д.С. Критерії та показники ефективності тренажерної підготовки у професійній освіті рятувальників	142
Шалдишов Д.А., Хмелюк О.В. Фізична підготовка як ключовий компонент професійної готовності особового складу оперативно-рятувальних підрозділів	143

Секція 3. Гасіння пожеж та аварійно-рятувальні роботи

Алексєєв О.Р., Дубінін Д.П. Особливості проведення оперативних дій у висотних будівлях внаслідок ворожих обстрілів	144
Альфавицька Г.В., Пархоменко В.-П.О. Необхідність проведення розрахунків фактичної витрати води для сучасних ручних та лафетних пожежних стволів при різних тисках	145
Бенеш Є.С., Луц В.І. Статистичний аналіз пожеж та надзвичайних ситуацій із залученням ланок ГДЗС	146
Бондар Д.А., Остапов К.М. Визначення оптимальних та безпечних алгоритмів проведення рятувальних робіт при дорожньо-транспортних пригодах	147
Вержак В.В., Виноградов С.А. Про шляхи підвищення ефективності компресійної піни	148
Галій Я.І., Бородич П.Ю. Вдосконалення підготовки оперативного розгортання установки нагнітача повітря шляхом розробки нормативу	149
Головачевська Л.Р., Кравець І.П. Гасіння пожеж та аварійно-рятувальні роботи	150
Гончарук М.В., Дубінін Д.П. Особливості гасіння пожеж у будівлях, обладнаних сонячними електростанціями	151
Гончарук О.О., Кропива М.О. Принцип роботи нагрівачого елемента та автоматична система пожежогасіння для легкових автомобілів	152
Граніков Д.А., Аветісян В.Г. Особливості стабілізація аварійного транспортного засобу	153
Єрмола М.О., Лісник А.А. Застосування роботизованої техніки під час гасіння пожеж та проведення аварійно-рятувальних робіт	154
Жогло В.М. Фізична підготовка як складова професійної готовності рятувальників до виконання аварійно-рятувальних робіт	155
Заріцька К.М., Демент М.О. Особливості проведення аварійно-рятувальних робіт в обмеженому просторі	156
Іваненко Я.С., Белюченко Д.Ю. Специфіка проведення висотно-рятувальних робіт у частково зруйнованих будівлях внаслідок бойових дій	157
Камець М.О., Кондратьєва А.С., Панченко С.О. Тактичні рішення під час гасіння пожеж на об'єктах, пошкоджених внаслідок військових атак	158